

ASIJSKÝ BŘEH – MEZI ÜSKÜDAREM A KADIKÖY

Rozdílnost jednotlivých městských obvodů, která je tak nápadná už při návštěvě evropských částí města, platí i pro jeho asijskou část. Zatímco Üsküdar se mimo hlavní ulice převážně vyznačuje poklidnou, konzervativní zahlobaností, Kadiköy představuje mladou, pulzující městskou část s bezpočtem kaváren a možností nočního života, díky čemuž je oblíbená především u studentů. Oběma je společné to, že leží **stranou velkých turistických proudů**, takže kouzlo opravdového každodenního života je zde zpřístupněno jen hrstce individuálních turistů, kteří se sem podívají. Především Üsküdar se přitom může pochlubit nespornými kulturními památkami v podobě svých mešit, a ani Sali Pazarı (úterní trh) v Kadiköy si svojí živostí v ničem nezadá s trhy na evropské straně.

Návštěva tedy stojí za to – a to už jen kvůli večernímu návratu lodí, z jejich paluby se můžeme kochat jedním z nejkrásnějších panoramat na světě. Pohled na **siluetu minaretů nad Zlatým rohem**, výrazně vystupující v zapadajícím slunci, patří k nejtrvalejším zážitkům z návštěvy Istanbulu – snad ještě více než jakákoliv jednotlivá stavba.

ÜSKÜDAR

Üsküdar, kam se za pouhých patnáct minut dostaneme trajektem z Eminönü, se ve starověkých dobách nazýval **Chrysopolis**. Stranou ponechajme, zda za tento název vděčí údajnému zakladateli města, synu homérského *Agamemnóna* jménem *Chrýsés*, či spíše lukrativním obchodním příjmům řeckých kolonizátorů (Chrysopolis, řecky „Město zlata“). Jisté však je, že zde Athéňan *Alkibiadés* zřídil **celnici**, která se na tomto rozhraní kontinentů zdála být

slibným opěrným bodem prosperujícího obchodu. V roce 324 zde císař *Konstantin* porazil svého východního konkurenta v boji o trůn, čímž si zajistil samovládu. Jen o šest let později vítězný císař vyhlásil Byzantion, který byl po něm přejmenován na Konstantinopol, za hlavní město.

Navzdory tomuto přenesení politického a hospodářského těžiště na evropskou stranu se „Město zlata“ oprávněně mohlo těšit svému názvu. Pod označením **Skutari** zůstalo i za Osmanů **cílem východních karavan a obchodních cest**. Tyto časy ještě připomínají zbytky hanů (bohužel velmi skrovné), jejich nejvýznamnějšími svědky dnes však jsou **nesčetné mešity** a obrovský hřbitov Karaca Ahmet. Pro muslimské obchodníky a kupce byla totiž asijská půda – kontinent proroka *Mohameda* – nesrovnatelně posvátnější než evropský břeh, takže zde postavili mnoho mešit a ve zdejší půdě také chtěli být pohřbeni. O náboženské konzervativní atmosféře se může přesvědčit i dnešní návštěvník, navštíví-li (v patřičném oblečení) některou z mešit, nacházejících se v uličkách, které ještě lemují dřevěné domy.

Mihrimah Sultan Camii (3)

Přímo naproti živému přístavišti se tyčí velká, poněkud tmavým dojmem působící stavba Mihrimah Sultan Camii (nazývaná též „İskele Camii“), kterou roku 1547 *Sinan* postavil pro sultánovu dceru *Mihrimah*. Před vchodem stojí **mramorová kašna**, pocházející z doby sultána *Ahmeda III.* (1726). Samotná mešita má krásné okenní malby sestávající z květinových vzorů. Mihrab a minbar jsou z mramoru, kazatelský pultík má pěkné intarsie. Jak je u **külliyey (komplex budov kolem mešity)** obvyklé, je zde umístěna i medresa,

kuchyně pro chudé, knihovna a hammam. Ze zastřešené terasy je přes Bospor pěkný výhled na palác Dolmabahçe.

Yeni Valide Camii (10)

V jižní části náměstí Üsküdar Meydanı stojí mešita Yeni Valide Camii postavená roku 1710. Nese jméno po valide (sultánova matka) *Gülnüş Emetullah* (asi nejbizarnější jméno, jež lze vymyslet – „Růžový nektar Boží věčnosti“), která je pohřbena v otevřené oktagonální **türbe** v jihovýchodní části komplexu (přímo u hlavní ulice). V mešitě, kterou zdobí **dva krásné minarety** se dvěma ochozy, je zapotřebí zmínit mramorovou mříž galerie a mihrab s tyrkově zelenými **kachli z Kütahey**.

K pouličnímu obrázku patří i čistič bot

- ☰ 1 Café Paşa Limanı
 - 🏠 2 Sözbir Royal Residence
 - 🕌 3 Mihrimah Sultan Camii (Iskele Camii)
 - 🏠 4 Yeni Saray
 - ☰ 5 Kanaat Lokantası
 - 🏠 6 Üsküdar Pansiyon
 - ☰ 6a Sultan Sofrası
 - 🏠 7 Kent
 - 🏠 8 Kızkulesi
 - 🔒 9 Mimar Sinan Çarşısı
 - ☰ 10 Yeni Valide Camii
 - ☰ 11 Katibim/Café Marina
 - ☰ 12 Şemsi Ahmet Paşa Camii
 - ☰ 13 Rum Mehmet Paşa Camii
 - ☰ 14 Ayazma Camii
 - ☰ 15 promenáda s čajovnamí u Salacaku
 - ☰ 16 Deniz
 - ★ 17 Kız Kulesi
 - ☰ 18 Sultanım Café/Damalis
 - ☰ 19 Asitane
 - ★ 20 Karaca Ahmet Mezarlığı
 - 🏠 21 Selimiye Kışlası / Florence Nightingale Müzesi
 - ★ 22 Marmara Müzesi
 - ☰ 23 Atik Valide Camii
 - ☰ 24 Çinili Camii
-
- 📍 1 Dolmuş (směr Ümraniye/ Büyük Çamlıca)
 - 📍 2 Autobusy (směr Şile)
 - 📍 3 Dolmuş (směr Kadıköy)

Rum Mehmet Paşa Camii (13)

Poněkud výše, na západ od Yeni Valide Camii a stranou hlavní silnice, stojí **jedna z nejstarších istanbulských mešit**. Křížový půdorys mešity Rum Mehmet Paşa Camii, postavené už roku 1471, zřetelně ukazuje na inspiraci stavebním slohem byzantských chrámů. Ve zpustlé zahradě je několik pěkných **náhrobků** a polygonální **türbe** jejího zakladatele, vezíra, který za sultána *Mehmeta Fatiha* konvertoval k islámu.

Ayazma Camii (14)

Jen o několik kroků dále jižním směrem stojí v pozdně osmanském „barokním“ slohu postavená **mešita** Ayazma Camii z roku 1760, do které se vchází sloupovou předsíní. Čtvercová centrální kupole předsíně je obklopena postranními kupo-

lemi a na vnější zdi jsou umístěny dva menší balkony. Za zmínku stojí štíhlé **mramorové sloupy** empory pro ženy a mramorové zdobené mihrabu a minbaru.

Kız Kulesi (17)

Sestoupíme-li nyní od mešity Ayazma k Bosporu na oblíbenou, živou pobřežní promenádu, můžeme se z přístaviště Salacak malou lodí dostat ke slavné věži Kız Kulesi. „**Dívčí věž**“ stojí na malém skalním ostrůvku a v průvodcích bývá často označována jako „**Leandrova věž**“. Všeobecně známá **pověst** vypráví antické milostné drama *Leandra* a jeho milenky *Héró*, Afroditiny kněžky, jež ve své věži každé noci rozsvěcela lampu, aby k ní *Leandros* mohl připlavat. Ale co čert – nebo spíš zlá čarodějnice – nechtěla, jedné noci světlo zhaslo a *Leandros* uto-

Kız Kulesi, „Dívčí“ nebo „Leandrova věž“

Şemsi Ahmet Paşa Camii

nul, načež se *Héró* vrhla ze své věže. Tato událost se však prý neodehrála na Bosporu, ale o něco více na jih v Dardanelské úžině, mezi starověkými městy Sestos a Abydos. Důvěřujme tedy turecké variantě **pověsti o dívčí věži**: Jeden král měl jedinou dceru, kterou měl podle věštcovy předpovědi uštknout had. Vyděšený otec ji nechal převézt na jeden ostrov a pečlivě střežit, aby osud přelstil. Ale proti věštbě nepomohla ani „**Dívčí věž**“. Mladý ctitel princezně poslal veliký koš s ovocem, v němž se bez jeho vědomí zahrnul jedovatý had – a drama se odehrálo podle scénáře... (ostatně i na jiných místech v Turecku, protože tu existuje více památek s názvem Kız Kulesi).

Světlo dívky *Héró*, jež ukazovalo cestu *Leandrovi*, koresponduje s dnešní funkcí věže – slouží jako **signální stanice** označující **ústí Bosporu**. Dnešní věžička pochází z roku 1731, ale tento skalnatý ost-

růvek byl využíván už v byzantských dobách. Odtud byl směrem k evropskému břehu napínán **řetěz**, uzavírající v případě potřeby Bospor. Dnes věž přes den slouží všem jako oblíbený **výletní cíl** (v ceně vstupenky je zahrnutý jeden nápoj), v noci se promění na **luxusní restauraci** s bohatým hudebním programem (povinná rezervace).

- **Kız Kulesi**, doprava: Salacak – Kız Kulesi, 12.00–19.00 každou hodinu (kromě pondělí), zpáteční cesta asi 3 €, včetně 1 nápoje, na večeri vás večer zaveze loď vyplouvající ve 20.30 hod z Kabataše na evropské straně (kromě pondělí), zpáteční plavba 23.15/0.15, je nutná telefonická rezervace, tel. 0216-3424747, www.kizkulesi.com.tr, jídla (bez nápojů) stojí od asi 10 €, třetí možností momentálně je spoj z Ortaköy

(viz „Bospor, evropský břeh“):
tam 13.00/15.00/17.00, zpátky:
14.30/16.30/19.00.

Şemsi Ahmet Paşa Camii (12)

Na kamenných schodech **promenády** nabízí několik stánků čaj. Hosté sedí na měkkých kobercích, přímo na schodech k Bosporu, odkud lze sledovat panorama Istanbulu a nepřetržitý lodní provoz.

Přímo na promenádě narazíme kousek před üsküderským přístavištěm také na malou mešitu Şemsi Ahmet Paşa Camii, která je *Sinano*vým pozdním dílem (1580). V areálu, postaveném na půvabném místě přímo na bosporském břehu, je kromě **mešity** s krásnými okny i **medresa** a také **türbe** Şemsiho Ahmeta Paši, který proslul nejen jako vezír sultána *Selima II.*, ale především jako básník a filozof. Proto také pět ze dvanácti sálů medresy slouží jako **knihovna**, v níž je dodnes uchováno úctyhodných 22 000 knih.

Hned za mešitou zkouší své štěstí množství rybářů, zatímco výletník může zajít do jedné z **lodních rybích restaurací** (jednou z nejhezčích lodí je Osmanlı Balıkçısı).

Ten, kdo cestuje s malými dětmi, uvítá malý lunapark, ležící na druhé straně hlavní ulice (naproti mešitě). V městské vřavě je to jedna z mála atrakcí pro děti.

Mimar Sinan Çarşısı (9)

Cesta ke slavné Fajánsové mešitě vede z náměstí Üsküdar Meydanı nejdříve po živé ulici Hakimiyeti Milliyet Caddesi. Po levé straně ulice spatříme malý **bazar** Mimar Sinan Çarşısı, umístěný v **bývalém hamamu**. Podle kupolí lze ještě snadno rozeznat lázeňský charakter této stavby, kterou v roce 1583

na pokyn sultánovy matky *Nurbanu* postavil *Sinan*. Jistý obchodník nechal v letech 1962–1966 budovu zrenovovat s úmyslem přeměnit ji na tržnici. Zdejší obchody jsou však jednotvárné, mnohem zajímavější jsou dvě **náměstí** posázená stromy, sousedící s hamamem z obou stran. U jejich vodotrysků se za pěkného počasí sejde polovina místních obyvatel a scéna připomíná atmosféru na nějaké anatolské návsi. Na jedné lavičce jsou tu vedle sebe těsně namačkáni staří vousatí muži a na druhé ženy s šátky. Na severním náměstí stojí üsküderská **radnice** (belediye), na konci jižního náměstí projdeme kolem malé **cihlové mešity Karadavud** z roku 1945.

Atik Valide Camii (23)

Jen o několik metrů dále odbočuje vlevo malá ulička Tavukçu Bakkal Sokak. Vydáme se první ulicí vpravo – Çavuşdere – a asi po 600 m chůze konzervativní obytnou čtvrtí, plnou obchodů s potřebami do domácnosti, spatříme napravo moderní zelenou mešitu **Mustafa Kavsar Baba Camii**. Odtud pokračujeme vpravo do kopce po Kartalbaba Caddesi, projdeme kolem chátrajících dřevěných domů, až staneme před areálem mešity Atik Valide Camii. Také zdejší **küllie**, jež se skládá z **mešity, špitálu, chudinské kuchyně a medresy**, se vztahuje k valide *Nurbanu*, matce *Murata III.* Prostřednictvím dvorního architekta *Sinana*, s nímž jsme se mezitím velmi dobře seznámili, zde *Nurbanu* nechala vybudovat jednu z největších a nejkrásnějších külli-yí (komplex budov kolem mešity) v Istanbulu. Mešita s dvojitou předsiní a dvěma štíhlými minarety stojí na rozlehlém vnitřním nádvoří posázeném stromy, kde je i pozoruhodně

krásný **şadırvan**. Centrální kupole spočívá na šestihranu s pilíři, mihrab a minbar jsou mistrovsky zdobené. Skvostem však jsou **iznické fajánsy** na mihrabu, pocházející z 16. stol.

Çinili Camii (24)

Předchozí charakteristika se – samozřejmě v ještě daleko větším měřítku – týká i **Fajánsově mešity** (Çinili Camii), kterou roku 1640 zřídila valide *Kösem Mahpeyker* („Měsíční tvář“). Nachází se asi o 700 m dále východním směrem (vydáte se nejdříve po Çinili Camii Sokak, pak odbočíte mírně vpravo a půjdete nahoru po široké Allame Caddesi). Velmi malá, spíše nenápadná mešita, k níž patří i medresa a hamam, uvnitř překvapí bohatou iznickou keramikou, jejíž tyrkysově modré fajánsy daly mešitě jméno.

Karaca Ahmet Mezarlığı (20)

Zajímáte-li se o **osmanské náhrobky** nebo prostě jen chcete poznat **atmosféru muslimského hřbitova**, můžeme vám doporučit návštěvu hřbitova Karaca Ahmet Mezarlığı, umístěného na jižním okraji Üsküdaru. Spolu s Eyüpem náleží k největším hřbitovům ve městě. Hřbitov **působí** z větší části **zanedbaným dojmem**, je zarostlý cypřiši a křovím a náhrobní kameny jsou převrácené nebo nakloněné, což zprvu může Středoevropana, uvyklého pořádku, poněkud odrazovat. Navíc tu skoro nejsou cesty a často lze projít dál pouze po okrajích hrobů. Asi 100 metrů od türbe *Karaca Ahmet Sultana*, po němž je hřbitov pojmenován, lze obdivovat skutečnou kuriozitu. Pod kupolovitou türbe nenosou šesti sloupy je tu pohřben světcův **kůň**, který svého pána před 700 lety vezl do Anatolie. Sám *Karaca Ahmet* byl zapáleným náboženským

horlivcem a je odedávna uznáván jako obzvláště svatý muž.

Selimiye Kışlaşı (21)

Nedaleko hřbitova můžeme vidět obrovské kasárny Selimiye Kışlası, postavené v první polovině 19. stol., a stejnojmennou sousední **mešitu**. Za výraznou, okrově žlutou fasádou **kasáren**, ohraničených čtyřmi rohovými věžemi, působila v letech 1854–1856 **Florence Nightingaleová** (1820–1910), která je s oblibou romanticky nazývána „Lady with the lamp“ („Dáma s lucernou“). Během Krymské války zde ošetřovala zraněné vojáky a zavedla moderní péči o válečné veterány. Malé muzeum v severozápadní věži kasáren, sestávající ze dvou místností, je vzpomínkou na první vojenskou zdravotní sestru v moderních dějinách. Rozlehlý kasárenský areál dnes stále ještě používá 1. turecká armáda, návštěvu je zapotřebí ohlásit.

- **Florence Nightingale Müzesi**, Selimiye Kışlası (vchod na hlavní ulici ve čtvrti Harem, Harem Sahil Yolu), pondělí až pátek 10.00–16.00, vstup zdarma, návštěva jen po předchozí domluvě. Nafaxujte (nejlépe z hotelu) kopii první strany pasu a přesné datum a čas, kdy si muzeum přejete navštívit, na následující tel. 0216-3107929 nebo 0216-5531009. V uvedený čas se hlase na kontrolním stanovišti u vchodu. Po delším pochodu kolem celé budovy vás na místo zavede (anglicky hovořící) důstojník.

Nedaleko od kasáren stojí velká stavba v maurském stylu, **Marmara Üniversitesi (22)**, uprostřed je hlavní portál se dvěma věžičkami po stranách.

Směrem dolů od kasáren se nachází nádraží dálkových autobusů a **přístaviště Harem**.

Praktické informace

Doprava

- **Trajekty:** Eminönü – Üsküdar 6.30–22.30, každých 15 minut, 0,60 €; Eminönü – Harem 7.00–21.30, každou půlhodinu, 0,60 €; Beşiktaş – Üsküdar 6.30–22.15, nejméně jednou za půl hodiny, 0,35 €.
- **Autobusy:** (autobusové nádraží u přístaviště a vedle mešity Şemsi Paşa): autobus č. 15A projíždí všemi městskými částmi na asijské straně Bosporu až do Anadolu Kavağı (0,60 €); autobusy č. 12/12a jezdí mezi Üsküdarem a Kadıköy (0,60 €, lepší je svést se dolmušem, viz níže), autobusy směr Şile (viz „Výlety“) jezdí z autobusového nádraží u mešity Şemsi Paşa.
- **Dolmuş** – dolmuše do Kadıköy (asi 0,70 €) stojí na hlavní ulici poblíž mešity Şemsi Paşa, na Büyük Çamlıca (viz „Výlety“) pojedete dolmušem do Ümraniye, jezdí od kašny u İskele Camii (0,50 €).
- **Momentálně je na náměstí Üsküdar Meydanı obrovské staveniště**, takže zastávky a nástupiště jsou přeložené jinam. Zastávka dolmuše ve směru na Kadıköy je v současné době poblíž Yeni Valide Camii (viz plán). Vzhledem k chaosu na náměstí však vůbec není jisté, zda to takhle zůstane, proto se raději zeptejte.

Knihkupectví

- **Kızkulesi (8)**, Selami Ali Efendi Cad. 11, největší üsküdarské knihkupectví (bohužel jen málo

zahraničních titulů) s příjemným čajovým salonkem v 1. patře.

Jídlo a pití

- **Pěkné čajovny (15)** se nacházejí na promenádě mezi Salacakem a Üsküdarem. U Salacaku hosté posedávají na schodech promenády a zahloubaně hledí do moře (není divu, že se tu schází mnoho milenců), běžné čajovny jinak najdeme v sousedství mešity Şemsi Paşa.
- **Kanaat Lokantası (5)**, Selmanipak Cad. 25 (20 m od hotelu Yeni Sarayı), chcete-li se dobře a levně najíst (bez větších nároků na atmosféru), pak jste v této prosté restauraci správně, je oblíbená i u místních, turecká kuchyně.
- **Deniz (16)**, Salacak Sahil Yolu, café restaurant na ulici s promenádou poblíž Kız Kulesi, pěkná terasa, rybí speciality.
- **Sultanım Café (18)**, Salacak Sahil Yolu 30, kavárna s terasou na ulici s promenádou ve směru na Harem, krásná vyhlídka na Marmarské moře/Kız Kulesi. Také nedaleký **Damalis** (Salacak Sahil Yolu 25) nabízí kuchyni a čajovnu s nargilé a vyhlídkou na moře.
- **Katibim (11)**, Şemsipaşa Sahil Yolu 53 (poblíž lunaparku na hlavní ulici), moderní zahradní kavárna s kuchyní, mírné ceny.
- **Asitane (19)**, Tunusbağı Cad./Eski Belediye Onü Sok. 21, jdete-li od mešity Ayazma Camii přímo na hřbitov Karaca Ahmet, doporučujeme vám udělat si v této pěkné konakové kavárně malou přestávku (menší kuchyně, pokrmy v pitě), dřevěný pavilon kolem krásného dvora s fontánou, střední cenová kategorie (lokality uprostřed obytné oblasti).

- **Café Paşa Limanı (1)**, Kuzguncuk (v severní části Üsküdaru, ale ještě před Bosporským mostem), velmi pěkný café restaurant přímo u Bosporu, snídaně formou bufetu, asi 8 €.
- **Sultan Sofrası (6a)**, Selamiali Efendi Cad. 5, tato lokanta, nacházející se v tržní čtvrti, má pestrou a chutnou tureckou kuchyni, navíc má příznivé ceny!

KADIKÖY

V 7. stol. př. n. l. **megarští Řekové** poprvé osídlili Bosporskou úžinu. Když si za své sídlo zvolili lokalitu dnešního Kadiköy, vyneslo jim to později málo lichotivé přízvisko „**město slepců**“, protože si nevěšili očividně lepší strategické polohy evropského Serailového mysu (kde *Byzas* jen o několik málo let později založil svůj Byzantion). Přesto se **Chalkedon** – tak se místo nazývalo – následně dopracoval k hospodářskému blahobytu a roku 451 hostil členy čtvrtého ekumenického koncilu, který ve sporu o *Kristovu* podstatu razil doktrínu spočívající v tom, že *Kristus* má dvě přirozenosti, božskou a lidskou, jež jsou nesmíšeně, avšak zároveň i neoddělitelně navzájem jednotné (učení o dvojí přirozenosti *Krista*). Některé části východní církve setrvaly u nauky o jediné přirozenosti *Krista* (monofyzitismus), čímž došlo k jejich odštěpení.

Tím také historická úloha Chalcedonu skončila, město bylo oproti Byzantionu ve strategické nevýhodě a často je ohrožovali asijská útočníci. Velmi záhy je obsadili Osmané, kteří místu začali říkat „Soudcova vesnice“ (Kadiköy).

Z historických památek toho Kadiköy nemá moc co nabídnout. Návštěvu této **moderní, otevřené městské části** plné trhů, kaváren a restaurací lze přesto vřele doporučit. Stále živé uličky tržní čtvrti i kavárny na jižní promenádě u přístavu a poblíž obytné čtvrti Moda si udržují svůj západní, až **studentský**, lehce intelektuální **životní styl**, vyznačující se francouzským šarmem a osobitým spočíváním bon-tonem. S tím souvisí i **noční život** v Barlar Sokak (Kadife Sokak), který však vůbec nepůsobí výstředně nebo přehnaně (jak tomu v Beyoğlu

nezřídka bývá). Není divu, že si tu ženy (smýšlející zcela moderně) samy troufnou zajít do baru, kde se mohou cítit dobře, aniž by někomu byly nějak nápadné. Zkrátka – zdejší atmosféra se vyznačuje tolerancí a inklinuje k individualismu. Jedna mladá turecká známá z evropské části to formulovala následovně: „V Kadiköy si dávej pozor! Nikde jinde není tolik sebevědomých rusovlásek.“ Jen jestli v tom nebyla trocha závisti...

Už samotný **příjezd lodí** je pokaždé **zážitkem**. Proplujeme kolem Dívčí věže a nákladního přístaviště a následují obrovská kasárna Selimiye, za nimiž je orientální fasáda Marmarské univerzity. Pak přijde neoklasicistické nádraží Haydarpaşa, které bylo postaveno roku 1903 a stalo se výchozím nádražím slavné bagdádské dráhy postavené Němci. Na jih od doků spatříme veliký žlutý **Türk Balon** (plynový balon), který je – ve dne v noci – charakteristickým, již zdaleka viditelným znakem čtvrti Kadiköy. Chcete-li si vychutnat naprosto úžasnou vyhlídku, můžete se jím nechat vynést do výše 200 metrů (viz níže).

V **přístavu** podobajícím se zálivu si nejprve povšimneme nezvykle velkého množství prodavaček květin – tento „uvítací výbor“ působí velmi příjemným dojem. Sympatická atmosféra nás provází i v **oblasti bazaru na Söğütluçeşme Caddesi** a v **nákupních uličkách** nacházejících se dále na jih. V centru této tržní čtvrti, typické svými pěknými kavárnami, knihkupectvími, pekárny a stánky se šperky a uměním, stojí **Surp Takavor Ermeni Kilisesi (12)**, arménský kostelík z roku 1862. Je ukrytý za červenou zdí a má velmi nápadnou zvonici (v neděli otevřeno 9.00–13.00).

Ve starých domech uličky **Dumlu-pınar Sokak (20)** je spousta kaváren a sympatických knihkupectví.

Směrem dolů na jih od Dumlupınar Sok. se nachází **Kadife Sokak (27)**, které se často také říká „Barlar Sokak“. Její kavárny a bary představují centra zdejšího nočního života.

Ulice **Moda İskele Caddesi** prochází honosnou (a nikoliv levnou) obytnou čtvrtí Moda a končí – jak napovídá již samotný název – u staré, okrově žluté přístavní budovy (iskele). Protože je na frekventovaném místě na konci cesty, byla přeměněna na oblíbenou kavárnu. Odtud i z promenády lemující břeh je vyhlídka na jachtový přístav ve čtvrti Kalamış a na čtvrt Fenerbahçe, nacházející se za ním.

Cestu podél **zálivu** ve čtvrti **Kalamış** lemují parčík s několika pěknými kavárnami, končící u skalnaté pláže, připomínající lom. Vlevo jsou schody, po nichž vyjdeme nahoru do malé uličky Şifa Sokak ve čtvrti Moda. Doleva odbočuje ulice Dr. Esat İşik Caddesi, na níž je uprostřed klidné obytné čtvrti budova školy **Saint Joseph Lisesi (31)** z roku 1870. Na ulici Bahariye Caddesi mineme vlevo velký kostel **Agia Triada Rum Ortodoks Kilisesi (25)** a na křižovatce s ulicí Söğütçeşme Caddesi staneme před malým zeleným kostelem **Surp Levon Ermeni Katolik Kilisesi (15)** z roku 1911. Na křižovatce stojí bronzový býk se svěšenými rohy a v uličkách za kostelem potkáte spoustu pouličních prodejců, nabízejících stříbrné řetízky, náušnice a jiné šperky nebo také obrazy. Nedaleko odtud stojí **stadion fotbalového klubu Fenerbahçe Istanbul (24)**, zdobený okrově žlutými klubovými barvami.

Na jih od stadionu vyráží na svou několikakilometrovou cestu jižním směrem **výstavní třída Bağdat Caddesi**. Tento široký bulvár s množstvím módních obchodů a restaurací, připomíná spíše ame-

rické než turecké město. Chcete-li, můžete tu chodit po obchodech až do **Bostancı**, asijský příměstský vlak (banliyö treni) vás pak pohodlně zaveze zpátky na nádraží Haydarpaşa.

Nechcete-li večer strávit v Kadıköy, mějte na paměti, že se západem slunce je třeba nastoupit na **zpáteční cestu** lodí. Pohádkově se přibližující silueta Serailového mysu s palácem Topkapı a minarety, rýsuující se na kopcích nad Zlatým rohem, vytvářejí **panorama**, které právem patří k těm nejkrásnějším na světě.

Praktické informace

Doprava

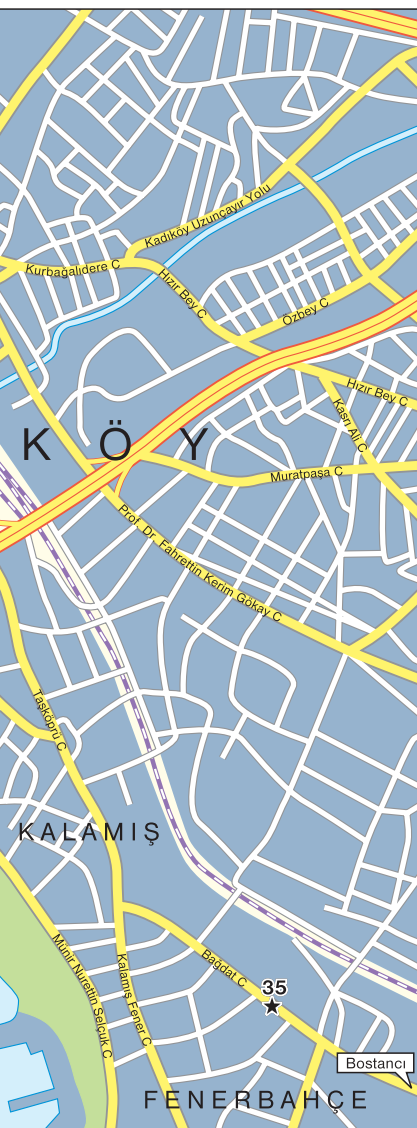
- Ze Sultanahmetu **tramvají** do Eminönü, odtud **lodí** přímo do Kadıköy.
- Z Taksimu podzemní **lanovkou Tünel** do Karaköy, odtud **lodí** přes přístav Haydarpaşa do Kadıköy.
- Chcete-li se svézt po **Bosporském mostě**, můžete využít **autobus č. 110**, spojující Taksim a Kadıköy po mostě (1,20 €, asi 45 min při normálním provozu!).
- Pokud vám ujela poslední loď a uvízli jste na Barlar Sokak, svezte se **dolmušem**, který jezdí nonstop z Taksimu do Kadıköy a zpět (1,50 €, v noci 25 min).
- Mezi Kadıköy a Modou jezdí malá historická **tramvaj**, která se velmi podobá tramvajím v Beyoğlu.

Knihkupectví

- **Greenhouse (20)**, Dumlupınar Sok. 17, mezinárodní knihkupectví, které může nabídnout především velký výběr anglických knih. V sympatickém obchodě se nachází příjemná **kavárna a čítárna Sera Kitapevi**.

- 1 Nádrazí Haydarpaşa
- 🏠 2 Rihtim
- 🏠 3 Konak
- 🏠 4 Zümrüt
- 🏠 5 Okur,
Hotel Güven
- 🏠 6 Dila
- 🏠 7 Zirve
- 🏠 8 Grand As
- @ 9 Tekno Spot Internet Café
- 🌐 10 Denizatı
- 📍 11 dolmuş (směr Taksim)
- ★ 12 tržní čtvrt', Surp Takavor
Ermeni Kilisesi
- 🏠 13 Kent
- 🏠 14 As Hotel
- 🏠 15 Surp Levon Ermeni
Katolik Kilisesi
- 🌐 16 Shaft
- 🏠 18 Antikahane
- 🏠 18a Tellalzade Sokak (starožitnosti)
- 🏠 19 Arkadaş / Otantik
- 🏠 20 Çinilli Café / Sahaf,
★ Dumlupınar Sokak,
Greenhouse
- 🏠 20a Çiya Sofrası,
🏠 Şelale Restaurant
- 🏠 21 Sedir Café
- 🏠 22 Miralay Nazım Sokak
- ☕ 23 Coffee Shop
- 24 Fenerbahçe Stadyumu
- 🏠 25 Agia Triada Rum
Ortodoks Kilisesi
- 🏠 26 Indigo, Kadife Sokak
- ★ 27 Kadife Sokak
- 🏠 28 Karga, Buddha, Vagon Café
- 🏠 29 obrazové galerie na
Sarrafi Ali Sokak
- ☕ 30 Moda Çay Bahçesi
- ★ 31 Saint Joseph Lisesi
- ★ 32 Şifa Sokak
- 🏠 34 Platform,
★ Moda İskele
- ★ 35 Bağdat Caddesi

Nákupy

- **Antikahane (18)**, Dumlupınar Sok. 18. starožitnictví se starými rytinami, fermany, fotografiemi, mobiliářem, porcelánem atd.
- V uličce Sarraf Ali Sokak sídlí množství moderních obrazových galerií (29).
- V uličce **Tellalzade Sokak** je jeden **obchod se starožitnostmi (18a)** vedle druhého, chcete-li získat nějakou kuriozitu, můžete tu strávit prohlížením celý den.

Jídlo a pití

- **Arkadaş (19)**, Muvakkithane Cad. 39, oblíbená kavárna s pěkným arkýřem a útulným dřevěným interiérem.
 - **Çiya Sofrası (20a)**, Güneşlibahçe Sok. 43, tel. 0216-3303190, www.ciya.com.tr, tato oblíbená, proslulá restaurace s tureckou kuchyní se nachází v centru Kadıköy, zdejší atmosféra je „zcela obvyklá“, večer se ovšem musí čekat na volné místo, vysoká kvalita za velmi výhodnou cenu!
 - **Şelale Restaurant (20a)**, Güneşlibahçe Sok. 60 (na rohu Dumlupınar Sok.), kavárna v podloubí, dobrá turecká kuchyně, cenově výhodná
 - **Çinili Café (20)** a vedlejší **Sahaf (20)**, Dumlupınar Sok. 12/14, jsou útulné, vkusně zařízené kavárny. Zvláště v Sahafu, vybaveném starým dřevěným nábytkem a knihovnami, panuje vřelá atmosféra.
 - **Sedir Café (21)**, Mühürdar Cad. 60, velká čajovna pro hráče a kuřáky nargilé. Je určena fotbalovým fanouškům, na
- něž se nedostaly lístky – dobrá příležitost k pozorování situace na obrazovce i v lokálu.
- Levně a dobře se lze najíst v množství **lokant** a malých restaurací na **Miralay Nazım Sokak (22)** (vede rovnoběžně s ulicí Bahariye), kde labužníci nebudou vědět, co si vybrat dřív.
 - **Platform (33)**, tel. 0216-3373100, café restaurant umístěný ve starém doku ve čtvrti Moda, je odtud výhled na Marmarské moře a asijské pobřeží. Restaurace se nachází v horním patře, mj. turecké rybí pokrmy, příležitostně i koncerty.
 - **Otantik (19)**, Muvakkithane Cad. 62, jedna z restaurací, kde lze přihlížet, jak ženy válejí těsto na gözleme, a objednat si kofte a další typicky turecká jídla, hojně navštěvovaná levná restaurace.
 - **Moda Çay Bahçesi (30)**, Ferit Tek Sokağı, za pěkného počasí hezký výhled na kadıköyskou promenádu a moře, několik vyvýšených čajoven na ulici nad promenádou.
 - **Coffee Shop (23)**, Hacı Şükrü Sok. 11, 10.00–23.00, stylová, vkusně zařízená kavárna s dobrou kávou a téměř francouzskou atmosférou.
 - Nad promenádou se nachází množství oblíbených **vyhlídkových kaváren**, odkud lze pozorovat západ slunce nad mořem.

Vyhlídky z balonu

- **Türk Balon** (turecký balón) u přístavu v Kadıköy je vidět už z dálky – žlutý plynový balón umožňuje vzletnout až do výše

200 m. Vyhlídkový vzlet trvá asi 20 min a skýtá pohádkový výhled, max. 30 osob na jedno vzlétnutí, 9.00–24.00, asi 8 €, tel. 0216-3470405.

Internetové kavárny

- **Tekno Spot (9)**, Sakız Sok. 8, moderní sympatická internetová kavárna, jedna z mnoha.

